

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Европейски структурни и инвестиционни фондове

Насоки за държавите членки относно
стратегията за одит

(програмен период 2014—2020 г.)

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ: Настоящият документ е изготвен от службите на Комисията. Въз основа на приложимото законодателство на ЕС той осигурява технически насоки за колеги и други органи, участващи в мониторинга, контрола и прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове (с изключение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)), за това как да се тълкуват и прилагат правилата на ЕС в тази област. Целта на настоящия документ е да предостави на службите на Комисията обяснения и тълкувания на тези правила с цел да се улесни изпълнението на програмите и да се насърчат добри практики. Настоящите насоки не засягат тълкуванията на Съда и на Общия съд, нито решения на Комисията.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА АКРОНИМИТЕ И СЪКРАЩЕНИЯТА	3
I. КОНТЕКСТ	5
1. Позовавания на регулаторни разпоредби	5
2. Цел на насоките	5
II. НАСОКИ	6
1. Въведение.....	6
2. Оценка на риска.....	11
3. Методология	12
3.1 Преглед.....	12
3.2 Одити на функционирането на СУК (одити на системи).....	12
3.3 Одити на операции	16
3.4 Одити на отчетите	19
3.5 Проверка на декларацията за управлението	20
4. Планирана одитна дейност.....	20
5. Ресурси	21
III. ПРИМЕРЕН ОБРАЗЕЦ НА ТАБЛИЦА ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА (ДА СЕ АДАПТИРА ОТ ОО).....	23
IV. МОДЕЛ ЗА ГАРАНЦИЯ	24
V. ПРИМЕРНИ ГРАФИЦИ ЗА ОДИТНАТА ДЕЙНОСТ.....	25

СПИСЪК НА АКРОНИМИТЕ И СЪКРАЩЕНИЯТА

ОО	Одитен орган
ГКД	Годишен контролен доклад
одитна структура	Структурата, извършваща одити в рамките на компетентността на ОО, както е предвидено в член 127, параграф 2 от РОР
СО	Сертифициращ орган
Номер по ССИ	Code Commun d'Identification (референтен номер на всяка програма, даден от Комисията)
ДРК	Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ¹
РИК	Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията от 20.1.2015 г. ²
РОР	Регламент за общоприложимите разпоредби (Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г.) ³
ЕСИ фондове	ЕСИ фондове се отнася за всички европейски структурни и инвестиционни фондове. Настоящите насоки се отнасят за всички фондове, с изключение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)
ЕТС	Европейско териториално сътрудничество (Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г.)
МЗ	Междинно звено
УО	Управляващ орган
СУК	Система за управление и контрол

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.138.01.0005.01.BUL

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R0207&rid=1>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

I. КОНТЕКСТ

1. Позовавания на регулаторни разпоредби

Регламент	Членове
Регламент (ЕС) № 1303/2013 Регламент за общоприложимите разпоредби (наричан по-долу „РОР“)	Член 127, параграф 4 — Функции на одитния орган
Регламент (ЕС) 2015/207 Регламент за изпълнение на Комисията (наричан по-долу „РИК“)	Член 7, параграф 1 и приложение VII (образец на стратегията за одит)

2. Цел на насоките

Целта на настоящия документ е да се осигурят насоки за ОО, отговорни за изготвянето на стратегията за одит (наричана по-долу „стратегията“) съгласно член 127, параграф 4 от РОР. Настоящите насоки се прилагат за ЕСИ фондовете, с изключение на ЕЗФРСР, и следват структурата на образца на стратегията за одит, определен в приложение VII към РИК.

В настоящите насоки се излагат препоръките на Комисията за различни раздели от стратегията. Те произтичат не само от горепосочените разпоредби, а и от опита на Комисията по отношение на стратегиите за одит от предишния програмен период, съществуващи международно приети стандарти за одит и най-добри практики.

Стратегията представлява градивен елемент от модела за предоставяне на гаранции за ЕСИ фондовете (с изключение на ЕЗФРСР), тъй като тя представлява документ за планиране, в който се определят методологията на одита, методът за формиране на извадка за одити на операции и планирането на одити във връзка с първите три счетоводни години⁴, и трябва да се актуализира ежегодно от 2016 г. до 2024 г. включително.

В рамките на програмния период 2014—2020 г. ОО не е задължен да представя стратегията за оценка и предварително одобрение от Комисията. При все това съгласно член 127, параграф 4 от РОР ОО е длъжен да представи стратегията за одит на Комисията при поискване. Стратегията ще представлява ключов елемент от дневния ред за годишните координационни заседания, които се провеждат съгласно член 128, параграф 3 от РОР. В контекста на своите одити на място Комисията може също така да направи оценка на качеството на информацията, съдържаща се в стратегията,

⁴ В съответствие с определението в член 2, параграф 29 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

включително съответната документация и обяснения на професионалната преценка на ОО при изготвянето на стратегията.

II. НАСОКИ

Във всеки от разделите по-долу текстът в каре е извадка от съответния раздел от образца на стратегията за одит (приложение VII към РИК).

1. Въведение

Настоящият раздел включва следната информация:

- *Идентификация на оперативните програми (заглавия и номера по ССГ⁵), фондовете и периода, обхванати от стратегията за одит.*
- *Идентификация на одитния орган, отговарящ за изготвянето, мониторинга и актуализирането на стратегията за одит, както и на другите органи, които имат принос към документа.*
- *Посочване на статута на одитния орган (национална, регионална или местна публична структура) и структурата, от която той е част.*
- *Позоваване на декларираната мисия и одиторския устав или националното законодателство (където е приложимо), в които се определят функциите и отговорностите на одитния орган и другите структури, извършващи одити под негово ръководство.*

Първата стратегия за одит се изготвя в срок от осем месеца от приемането на съответната програма или програми и обхваща първите три счетоводни години, както следва от член 127, параграф 4 от РОР. Когато за няколко програми с обща СУК бъде представена единна стратегия за одит, тази стратегия за одит може да бъде приключена в рамките на осем месеца от приемането на последната програма, при условие че стратегията бъде въведена своевременно, така че ОО да може да извършва дейностите си и да бъде в състояние да изготви одитно становище преди нормативния краен срок.

ОО следва да договори предварително с УО и СО графика за изготвянето на отчетите във връзка с одитния процес, като отчита необходимостта да се гарантира своевременно представяне на качествен ГКД и одитно становище в съответствие с член 127, параграф 5 от РОР. Освен това УО предоставя на ОО копие на декларацията си за управлението и годишното обобщение на окончателните одитни доклади и на осъществения контрол, включително анализ на естеството и съдържанието на установените грешки и слабости в системите, заедно с подробности за корективните действия, които са предприети или планирани с оглед отстраняването им. Държавата членка (например на правителствено/министерско равнище или на друго равнище, което националните органи считат за подходящо) следва да определи вътрешни крайни

⁵ Посочете програмите, обхванати от обща СУК, ако за съответните програми е изготвена единна одитна стратегия съгласно предвиденото в член 127, параграф 4 от РОР.

срокове за предаването на документи между националните органи за целите на съответните им отговорности.

Когато за обща СУК бъде представена единна стратегия за одит, се препоръчва националните органи (например УО, СО, национална координационна структура) да уточнят с ОО, че действително е налице такава обща система, тъй като това решение е от значение за формирането на извадката и за обобщаването на получените чрез извадката резултати за всички програми, обхванати от тази система. Може да се счита, че съществува обща система, когато една и съща СУК подпомага дейностите по няколко програми. Критерият, който следва да се вземе предвид, е наличието на едни и същи ключови елементи за контрол, т.е. когато следните елементи са по същество едни и същи за даден набор от програми: i) описание на функциите на всяка структура, участваща в управлението и контрола, и разпределението на функциите в рамките на всяка структура, ii) процедури за гарантиране на правилността и редовността на декларираните разходи, включително на адекватна одитна следа и надзор на МЗ, когато е приложимо. Наличието на общи нива на риска (например сходни МЗ в рамките на няколко програми с общ риск, свързан с вида на МЗ) може също да бъде фактор, който да се вземе предвид при определяне на наличието на обща система. Поради своите особености, а именно участието на най-малко две държави членки, програмите за ЕТС не трябва да се разглеждат като отнасящи се към обща СУК заедно с основните програми. Поради това стратегията за програма за ЕТС следва да се изготви отделно дори когато органите, участващи в съответната СУК, са същите като за основните програми.

Както е определено в приложение IX към РИК, промените в стратегията за одит следва да бъдат посочени в раздел 3 от ГКД. Факторите, които следва да бъдат отчетени при прегледа на стратегията, включват промени в СУК, например промени, свързани с изисквани съгласно член 124, параграф 5 от РОР корективни действия във връзка с процедурата за определяне, преразпределяне на функциите на ОО, УО, СО към други национални органи, промени в организационните структури, например разделяне на министерство, основни промени в персонала или нови ИТ системи и др.

Препоръчва се в този раздел ОО да разясни как е била изготвена стратегията за одит (по-специално във връзка с приноса от други структури) и въведената организация за мониторинг и актуализиране на документа. Документацията, свързана с изготвянето, мониторинга и актуализирането на стратегията, следва да се съхранява за справка в рамките на ОО. Когато одитни структури са осъществили принос към стратегията, ОО трябва да гарантира, че техните цели са съгласувани с тези на стратегията, тъй като ОО е отговорен за окончателната координация и качеството на работа. Този процес може да включва писмени инструкции, редовни срещи или други средства, които се считат за полезни. Това е от особено значение за програмите за ЕТС, при които одитната дейност ще се извършва в няколко държави членки.

Що се отнася до финансовите инструменти, въведени от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) в съответствие с член 38, параграф 4, буква б), подточка i) от РОР и както е установено в член 9, параграф 3 от ДРК, за извършването на одити на съответните операции УО оправомощава дружество, което извършва дейността си съгласно обща нормативна уредба, установена от Комисията. Настоящата обща одитна рамка е в процес на актуализация от Комисията и ще бъде обсъдена с държавите членки. Същевременно ОО се приканва да се консултира с Комисията и, когато вече се прилага такъв вид финансови инструменти, ОО се приканва да се консултира с Комисията за

съвети относно методологията в тази връзка, без да се засяга член 9, параграф 4 от посочения Регламент. В стратегията за одит следва да се посочват намеренията на ОО в тази връзка; при влизането в сила на дадена рамка ОО следва да актуализира стратегията по съответния начин, като посочи измененията в следващия ГКД.

Във връзка с финансови инструменти съгласно член 38, параграф 1, буква а) от РОР, в стратегията за одит на ОО трябва да се отчита фактът, че той не може да извършва одити на тези операции на място и ще трябва да състави своето становище въз основа на редовните контролни доклади, които се представят от структурите, натоварени с изпълнението на тези финансови инструменти, в съответствие с член 40, параграф 1 от РОР.

ОО следва да разполага с ясен мандат за изпълнение на одитната функция в съответствие с член 127 от РОР. Ако мандатът не е определен в националното законодателство, той обикновено се отбелязва в одиторски устав⁶. Ако е налице одиторски устав за одитната функция като цяло, конкретно свързаният с функцията на ОО мандат следва да бъде включен в този устав и следва да бъде приет официално от ОО. Наличието на надежден одиторски устав спомага за повишаване на независимостта на ОО.

Що се отнася до ЕТС, специфичните особености на функциите и отговорностите на всеки от участниците в одита (ОО, група одитори или други одитни структури) следва да бъдат описани в процедурните правилници, а в стратегията за одит следва да се съдържа позоваване на тези правилници. Ако ОО е упълномощен да изпълнява пряко своите функции на цялата територия, обхваната от програмата, в тези правилници се посочва дали се приема национален одитор (от всяка държава членка или трета държава, участваща в програмата) да се присъедини към ОО за мисиите за одит на място, когато е уместно. Ако всяка държава членка или трета държава отговаря за изпълнението на функциите съгласно член 127 от РОР, за всяка държава членка или трета държава, участваща в програмата за ЕТС, следва да бъде описано ясно кой и как ще предава на ОО резултатите от одитите на нейната територия, за да може този орган да извърши своята оценка.

Настоящият раздел включва следната информация:

Потвърждение от одитния орган, че структурите, извършващи одити съгласно член 127, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, имат необходимата функционална независимост (и организационна независимост, когато е приложимо съгласно член 123, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013).

Независимостта означава липсата на условия, които застрашават способността на ОО да изпълнява своите отговорности съгласно член 127 от РОР по непредубеден начин. За да постигне необходимата степен на независимост за ефективно изпълнение на своите отговорности, ОО трябва да разполага с пряк и неограничен достъп до висшите ръководни органи на всички нива, включително УО и СО. ОО следва да гарантира на

⁶ Пример за одиторски устава, определени за служби за вътрешен одит, са достъпни на: <https://global.theiia.org/standards-guidance/Public%20Documents/ModelCharter.pdf> ; https://www.ecb.europa.eu/ecb/pdf/orga/ecbauditcharter_bg.pdf. ОО могат да пригледат тези примери към своите специфични отговорности и правна рамка.

всички етапи от одитния цикъл, че неговата работа (и работата на одитната структура) се извършва по независим⁷ и обективен начин без конфликт на интереси с одитирания субект, включително бенефициера, съгласно определението в член 2, параграф 10 от РОР.

Функционалната независимост предполага достатъчна степен на независимост, за да се гарантира, че няма риск връзките между отделните органи да доведат до съмнения относно безпристрастността на вземаните решения. За да се гарантира достатъчна степен на независимост, в СУК следва да се предвиждат мерки, например персоналят на ОО да не участва във функциите на УО или СО, ОО да взема автономни решения относно набирането на персонал, да има ясни длъжностни характеристики и ясни писмени договорености между органите⁸. От ключово значение е ОО да може да изразява несъгласие с УО или СО и да съобщава напълно независимо резултатите от своите одити на заинтересованите страни, и по-специално на Комисията.

Мястото в организацията и статутът на ОО може да доведе до практически ограничения или лимит на обхвата на работата на ОО, особено когато ОО е разположен в същия публичен орган като (някои от) одитираните субекти. Като цяло колкото по-високо е равнището на докладване, толкова по-голям е потенциалният обхват на задълженията, които ОО може да поеме, като запази своята независимост от одитирания субект⁹. Като минимум ръководителят на ОО трябва да докладва пред йерархичното равнище в рамките на този публичен орган, което позволява на ОО да изпълнява своите отговорности; при ОО трябва да има намеса при определянето на обхвата на неговата одитна дейност, извършването на дейността и съобщаването на резултатите.

Съгласно изискванията на член 123, параграф 4 от РОР ОО трябва да бъде функционално независим от УО и СО. Този термин означава, че ОО няма никаква роля във функциите, поверени на УО, СО или МЗ, които изпълняват задачи на УО или СО под отговорността на съответния орган. Освен това йерархичните линии следва да бъдат различни, т.е. ОО следва да докладва пред йерархично равнище, което е различно от това на УО и СО. Това понятие е отразено и в член 123, параграф 5, първа алинея от РОР, който позволява ОО да бъде част от един и същ публичен орган или организация (например министерство) заедно с УО и СО, при условие че е спазен принципът за разделение на функциите и съгласно условията, посочени в последната алинея на същата разпоредба.

⁷ Допълнителни съвети относно понятието за независимост могат да бъдат намерени в препоръката на Комисията относно независимостта на задължителните одитори от 16 май 2002 г. (ОВ L 191, 19.7.2002 г., стр. 22) и в глава 3 от етичния кодекс на Международната организация на върховните одитни институции (ИНТОСАЙ).

⁸ Тези договорености могат да бъдат отразени например в решение на правителството, в което се посочват органите, които участват в изпълнението на дадена програма, органите, които ще изпълняват изискванията от регламентите задачи, или писмени протоколи между органи, работни процедури и др.

⁹ Вж. също: Международни стандарти за професионалната практика по вътрешен одит (IPPF) 1100, свързаното с тях практическо ръководство 1110-1 и практическия наръчник на IPPF „Независимост и обективност“.

Същият подход се прилага и за одитните структури, които извършват одити в рамките на мандата на ОО. Ако одитните структури представляват звена за вътрешен одит, следва да се отчетат някои специални съображения: ОО следва да е запознат с организационната структура и йерархичните линии във въпросната организация, за да оцени позицията на звеното за вътрешен одит и риска от нарушаване на независимостта.

По отношение на програмите за ЕТС в стратегията за одит следва да се поясни как се гарантира независимостта на всеки член на групата от одитори, по-специално в случаите, когато самите членове на групата от одитори извършват одитна дейност в своята държава членка, извършват надзор или възлагат одитната дейност на външни изпълнители. Когато одитната дейност се възлага на външен изпълнител, изпълнителят следва да бъде задължен съгласно договора да уведоми незабавно ОО при евентуален конфликт на интереси, така че ОО със съдействието на групата от одитори да може да предприеме подходящи мерки. ОО също така следва да бъде функционално независим от съвместния секретариат (създаден от УО съгласно член 23, параграф 2 от Регламента за ЕТС) и от предвидения(те) в член 23, параграф 4 от Регламента за ЕТС „контрольор/и“.

ОО следва да посочи в стратегията за одит как се гарантира посочената функционална независимост, като опише отношенията между ОО и УО, СО и, когато е приложимо, МЗ. В това посочване следва да се съдържа препратка към съответната органиграма и йерархичните линии между ОО и тези органи и, когато е приложимо, публичния орган или органа, пред който УО и СО също докладват.

В контекста на стратегията за одит терминът „организационна независимост“ се отнася за ситуации, в които ОО не може да бъде част от един и същ публичен орган или организация (например министерство) заедно с УО или СО. Както следва от член 123, параграф 5 от РОР, ОО може да бъде част от един и същ публичен орган¹⁰ заедно с УО или СО, когато общият размер на подкрепата от фондовете за дадена програма е по-малък или равен на 250 млн. евро (за ЕФМДР този праг е 100 млн. евро). При надвишаване на този праг ОО може да бъде част от един и същ публичен орган заедно с УО и СО, ако е спазено едно от следните условия:

а) съгласно приложимите разпоредби за предишния програмен период Комисията е информирала държавата членка преди датата на приемане на съответната програма за заключението си, че последната може да се базира главно на своето одитно становище¹¹,

¹⁰ В контекста на член 123, параграф 5 от РОР понятието за „публичен орган или организация“ означава, че ОО и УО разполагат с отделни линии на политическа отчетност. На национално равнище и в общата практика „публичен орган или организация“ означава министерство. На регионално равнище следва да се прилага сходен подход, т.е. „публичен орган или организация“ означава отделно регионално министерство или негов еквивалент.

¹¹ Това условие трябва да се разбира в смисъл, че Комисията е изпратила официално писмо до държавата членка, с което я уведомява, че нейните одитни служби могат да се базират най-вече на становището на ОО за ясно определени програми съгласно условията на член 73, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

б) или въз основа на опита от предишния програмен период Комисията се е уверила, че институционалната организация и отчетност на ОО дават адекватни гаранции за функционалната му независимост и надеждност¹².

2. Оценка на риска

Настоящият раздел включва следната информация:

- Обяснение на използвания метод за оценка на риска.

- Позоваване на вътрешните процедури за актуализиране на оценката на риска.

Когато се определя общият метод за оценка на риска за приоритизиране на дейността по одит на системи във връзка с мерките, структурите и ключовите изисквания, ОО следва да отчете съответните рискови фактори, да изготви таблица за количествено изразяване на риска от нисък до висок¹³ и да ги прилага към всички приоритети и структури, свързани с програмата или програмите, обхванати от стратегията. Някои примери за рискови фактори, които могат да се отчетат, са както следва: сума, ръководна компетентност, качество на вътрешните проверки, степен на промяна на стабилността в контролната среда, кога е извършен последният одит, сложност на организационната структура, вид операции, вид бенефициери, риск от измами и др.

Като най-добра практика резултатите от оценката на риска от страна на ОО се посочват в таблица, в която програмите и основните органи, участващи в СУК, са категоризирани по ниво на риска. В раздел III от настоящия документ е даден неизчерпателен пример за такава таблица. ОО ще трябва да адаптира и попълни таблицата с рисковите фактори, които счита за уместни за съответните програми. За малки системи (например когато може да се извърши одит на всички органи и основни ключови изисквания още първия път) оценката на риска може да не е толкова подробна. Допускат се и други методи за оценка на риска.

Въз основа на резултатите от оценката на риска ОО ще бъде в състояние да приоритизира одитите на системите на програми и органи, за които рискът на откриването е по-голям в рамките на одитния период. Такова приоритизиране следва да обхване и конкретните тематични области, описани в раздел 3.2 по-долу. Графикът и приложното поле на одитите могат да се повлияят и от темпа на изпълнение на програмата, например (очакваното) забавено деклариране на разходи по дадена мярка или за даден орган до Комисията ще означава, че не всички ключови изисквания ще бъдат готови за одит в един и същ момент.

¹² Що се отнася до надеждността на ОО, това условие е изпълнено, ако досегашните резултати от одитите на Комисията позволяват на Комисията да оцени ключовите изисквания на ОО за периода 2007—2013 г. в категория 1 или 2, като следва общата методология за оценка на СУК. Очевидно условието е една и съща система да се прилага за програмите в периодите 2007—2013 г. и 2014—2020 г. (ОО остава в един и същ публичен орган или организация).

¹³ Като гарантира балансирано претегляне за измерване на риска.

3. Методология

3.1 Преглед

Настоящият раздел включва следната информация:

Позоваване на ръководствата или процедурите за одит, съдържащи описание на основните стъпки на одитната дейност, в това число класифицирането и коригирането на откритите грешки.

Позоваване на международно признатите одитни стандарти, които одитният орган възнамерява да използва в одитната си дейност в съответствие с член 127, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Позоваване на действащите процедури за изготвяне на контролен доклад и одитно становище, които трябва да бъдат представени на Комисията в съответствие с член 127, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

По отношение на програмите за ЕТС, позоваване на конкретни механизми за одит и обяснение на начина, по който одитният орган възнамерява да осигури координацията и надзора с групата от одитори от другите държави членки, засегнати от тази програма, и описание на приетите процедурни правилници съгласно член 25, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1299/2013.

Ръководството на ОО за одит следва да съдържа описание на работните процедури за отделните етапи на одита, т.е. планиране на одита, оценка на риска, изпълнение на задачите, записване и документиране, надзор, докладване, процес по осигуряване на качеството и външен преглед, използване на работата на други одитори, използване на компютърни техники за одит, използвани методи за формиране на извадка и др.

Ръководството за одит следва да съдържа препратка към нива на същественост и други количествени и качествени фактори, които следва да се вземат предвид при оценката на съществеността на констатациите от одита за одити на системи, одити на операции и одити на отчети.

Ръководството за одит също така следва да включва описание на отделните етапи на докладване (като проектодоклади от одита, процеси на изразяване на възражения от одитирания субект и окончателни доклади от одита), крайни срокове за докладване, последващи процеси. Освен това ръководството за одит следва да включва кратко обяснение на процеса на докладване от страна на ОО до координационната структура, която може да бъде определена от държавите членки съгласно член 123, параграф 8 и член 128, параграф 2 от POP.

Ръководството за одит може да представлява поредица от различни процедури и бележки, подредени в електронна папка или документ, които са известни на и достъпни за целия персонал на ОО и одитните структури.

3.2 Одити на функционирането на СУК (одити на системи)

Настоящият раздел включва следната информация:

Посочване на структурите, които ще бъдат одитирани, и свързаните с тях основни изисквания в контекста на одитите на системите. Когато това е приложимо,

посочване на одитната структура, на която разчита одитният орган за извършване на тези одити.

Посочване на одити на системи, насочени към конкретни тематични области, като:

- качество на административните проверки и проверките на място, предвидени в член 125, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително във връзка със спазването на правилата за възлагане на обществени поръчки, правилата за държавна помощ, екологичните изисквания и равните възможности;

- качество на подбора на проекти и на административните проверки и проверките на място (предвидени в член 125, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013), свързани с прилагането на финансови инструменти;

- функциониране и сигурност на информационните системи, създадени в съответствие с член 72, буква г), член 125, параграф 2, буква г) и член 126, буква г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013; и тяхната връзка с информационната система „SFC 2014“, както е предвидено в член 74, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

- надеждност на данните за показателите и етапните цели и относно напредъка на оперативната програма в постигането на нейните цели, предоставена от управляващия орган съгласно член 125, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

- докладване на оттеглянията и сумите, подлежащи на събиране;

- прилагане на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите, подкрепени от оценката на риска от измами, в съответствие с член 125, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

В ориентировъчния график на одитните ангажименти, предвидени в този раздел от стратегията за одит, може да се включи пълен списък на органите и функциите, които ще бъдат обхванати от одитите на системите, в съответствие с оценката на риска, посочена в раздел 2 по-горе. Очаква се, че ОО ще извърши одит на всички органи и функции, включени в СУК на дадена програма (включително избраните МЗ въз основа на изготвената от ОО оценка на риска), поне веднъж в рамките на програмния период. Одитите на системите следва да се извършват от първата година от изпълнението на програмата, след като бъдат определени УО и СО. В обхвата на първите одити на системите следва да се отчете работата на ОО, извършена на етапа на определянето, като вниманието следва да бъде насочено към субектите, програмите и областите с по-голям риск.

За програмите за ЕТС определянето на подлежащите на одит органи в рамките на програмния период следва да обхване всички органи, които са отговорни за програмите за ЕТС във всички държави членки с отговорности по дадена програма, включително контролорите съгласно член 23, параграф 4 от Регламента за ЕТС.

Одитите на системите следва да се извършват редовно и своевременно през цялата година и с оглед на изразяването на годишното одитно становище, като обхващат най-вече ключовите изисквания, определени в приложение IV към ДПК, и като се вземат предвид *Насоките на Комисията относно обща методология за оценяване на системите за управление и контрол в държавите членки (EGESIF_14-0010 от 18.12.2014 г.)* и прилагането на процедурите, посочени в описанието на СУК. ОО следва да разполага със специално пригодени контролни листове и работни програми за своите одити на системи, които гарантират, че всички ключови изисквания и

процедури редовно се обхващат от пълни или последващи одити, за да може ОО да направи заключения относно функционирането на СУК от първия ГКД нататък. Що се отнася до честотата и обхвата на одитите на системи, ОО следва да вземе решение въз основа на своята оценка на риска, като вземе предвид Международния стандарт за одит МСО 330 относно отговорите на одитора по отношение на оценяваните рискове¹⁴. Във всеки случай одитите на системи следва да се извършват своевременно, за да се допринесе за адекватното планиране и подбор на одитите на операции съгласно член 27 от ДРК и за изготвянето на годишното одитно становище.

Одитите на системи, насочени към конкретни тематични области, съответстват на одити, които обхващат едно или две ключови изисквания (например посочените по-горе и изложени в образеца на ГКД съгласно раздел 3.2) за набор от субекти и програми, с цел да се направи оценка на хоризонталния риск за тази съвкупност за конкретни области, обхванати от тези изисквания.

На практика в зависимост от ситуацията и СУК и въз основа на извършената оценка на риска ОО може да вземе решение да извърши одити на системи по програми или СУК, като обхване най-малко всички основни ключови изисквания през първите години от изпълнението на програмата (с последващи одити всяка година). Те могат да се допълват от тематични одити, когато и където бъде сметнено за необходимо, за да се обхванат останалите ключови изисквания и конкретни изисквания, когато се счита, че рискът е системен.

Ако по време на изпълнението на програмата или програмите бъдат извършени съществени промени по СУК (например изменение на процедури, което засяга основни ключови изисквания), ОО следва да извърши нов одит на системата на тази СУК, като обхване новите аспекти, и да актуализира по съответния начин оценката на риска.

ОО може да използва като референтен критерий проведените в периода 2007—2013 г. одити, по-специално в оценката на риска, когато планира одитите на системите за периода 2014—2020 г., при условие че СУК са сходни. При все това в периода 2014—2020 г. все пак трябва да се извършат одити на системите с цел да се оцени дали СУК функционира правилно през този период.

На място одиторът трябва да се стреми да получи достатъчни и надеждни доказателства, че въведената СУК функционира ефективно и според очакванията, така че да може да направи заключения дали тези системи са адекватни за гарантиране на законността и редовността на разходите по ЕСИ фондовете, както и точността и пълнотата на финансовата и друга информация, включително представената в отчетите на СО. Изпитването на контролните функции може да включва проверки чрез преглед на съответните досиета, съхранявани от засегнатите органи, интервюта със съответния персонал и проучване на извадка от операциите. Общо следва да се извършат достатъчно проверки, за да може да се достигне до солидни заключения относно правилното функциониране на проверяваните системи. Одиторът следва да пригоди конкретното съдържание на всеки одит, така че да вземе предвид контролната среда като част от етапа на подготовка за одита.

¹⁴ <http://www.ifac.org/system/files/downloads/a019-2010-iaasb-handbook-isa-330.pdf>

В извадката от операции за изпитвания на контролните функции по време на одитите на системите може да бъде отчетен специалният раздел за „техники за формиране на извадка, приложими към одити на системи“, включени в насоките на Комисията относно формирането на извадки. При одитите на системи обикновено се използва формиране на извадки по категориен (неметриран) признак за проверка на няколко атрибута на разглежданата съвкупност. Във всеки случай изборът на метод за формиране на извадка за одитите на системи се оставя на професионалната преценка на ОО.

По време на одитите на системи ОО трябва да провери различните въведени ключови вътрешни проверки. Когато се определя броят на елементите за изпитване на контролните функции, следва да се отчетат някои общи фактори, като се вземат предвид международно признатите одитни стандарти (например МСО 330 относно отговорите на одитора по отношение на оценените рискове, международните стандарти на ИНТОСАЙ МСВОИ 4100¹⁵ относно факторите, които следва да се отчетат при определяне на съществеността, МСВОИ 1320 относно съществеността при планирането и извършването на одит¹⁶, МСВОИ 1450 относно оценката на неточности, установени при одита¹⁷.

При планирането на одит на система ОО следва да определи предварително прага, над който несъответствията ще се считат за съществени. Например в контекста на такъв одит и след изпитване на контролните функции, свързани с дадено ключово изискване (например подходящи процедури за подбор на операции), по отношение на извадка от 10 споразумения за отпускане на безвъзмездни средства (от съвкупност от примерно 50 споразумения) ОО може да заключи, че проверките за това ключово изискване имат съществени слабости (т.е. изискването се оценява поне като „функционира отчасти, необходими са значителни подобрения“), когато 4 от 10 (т.е. 40 %) от подбраните споразумения за отпускане на безвъзмездни средства показват, че въведените проверки не се прилагат или са недостатъчни за откриване и коригиране на нередовни разходи. В таблицата по-долу са дадени примерни прагове, които ОО могат да използват при определяне на своите прагове на същественост за целите на планирането и за докладване на несъответствия. Могат да се използват различни прагове, например в зависимост от вида на съответните проверки. Във всеки случай в оценката на съществеността при одитите на системите трябва да се отчетат и качествени фактори в допълнение към простия количествен подход, предложен тук.

¹⁵ http://www.issai.org/media/13196/issai_4100_e_.pdf

¹⁶ http://www.issai.org/media/13028/issai_1320_e_.pdf

¹⁷ http://www.issai.org/media/13064/issai_1450_e_.pdf

Системата функционира добре. Необходими са незначителни подобрения	Функционира, но са необходими известни подобрения	Функционира отчасти, необходими са значителни подобрения	На практика не функционира
По-малко от 10 % изключения	По-малко от 25 % изключения	По-малко от 40 % изключения	Повече от 40 % изключения

Когато заключението от одита на системата е, че установеният процент на отклонение е по-висок от прага на същественост, определен от ОО за този одит, това означава, че СУК не отговаря на зададения критерий за висока степен на надеждност. В съответствие с това СУК трябва да се класифицира със средна или ниска степен на надеждност, което води до съответните последици при определянето на размера на извадката за одитите на операции.

Що се отнася до одити на системи по отношение на надеждността на данните, при които се докладва за резултатите от програмата, ОО следва да оцени дали са въведени ефективни проверки относно събирането, обобщаването и докладването на свързаните данни и дали докладваните събрани данни съответстват на изходните данни.

Що се отнася до одити на системи по отношение на функционирането на информационните системи, стандартите във връзка с информационните технологии не са толкова добре развити или универсално приети както в други области, в които се извършват одити. Липсата на общоприети стандарти за информационните системи принуди много организации да разработят свои собствени стандарти. При все това се полагат усилия за разработване на единни стандарти за обработване и одитни дейности. Освен рамката COBIT (Control Objectives for Information and related Technology — Контролни цели за информационни и свързани с тях технологии)¹⁸, международно признатите стандарти за информационна сигурност включват, без да се ограничават до, стандарт ISO/IEC 27001 („Информационни технологии — Методи за сигурност — Системи за управление на сигурността на информацията — Изисквания“) и стандарт ISO/IEC 27002 („Информационни технологии — Методи за сигурност — Кодекс за добра практика на управление на сигурността на информацията“), последно преиздаден през 2013 г.¹⁹ ОО може да вземе под внимание и съответните национални стандарти²⁰.

3.3 Одити на операции

Настоящият раздел включва следната информация:

¹⁸ Информация относно COBIT може да бъде намерена на: <http://www.isaca.org/Knowledge-Center/COBIT/Pages/Overview.aspx>.

¹⁹ Допълнителна информация може да бъде намерена на: <http://www.iso27001security.com/index.html> или на уебсайта на Международната организация по стандартизация (<http://www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso27001.htm>).

²⁰ Например „IT-Grundschutz Catalogues“ на Федералната служба за информационна сигурност в Германия (BSI).

Описание на (или позоваване на вътрешен документ, в който се посочва) методологията за формиране на извадката, който трябва да се използва в съответствие с член 127, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и член 28 от Регламент (ЕС) № 480/2014 и други действащи конкретни процедури за одит на операции, а именно свързани с класифицирането и коригирането на откритите грешки, включително подозренията за измама.

Методологията за формиране на извадката (метод за формиране на извадката, статистическа единица и параметри за изчисляване на размера на извадката) се определя от ОО въз основа на неговата професионална преценка и като се вземат предвид регулаторните изисквания и фактори като характеристиките на съвкупността и очакванията във връзка с нивото и варирането на грешките. В насоките на Комисията относно формирането на извадки²¹ са представени различни методи за формиране на извадки, техните съответни предимства и съображенията за тяхното прилагане. Необходимостта да се преразглежда методологията за формиране на извадката следва да се оценява редовно, и по-специално преди всяко формиране на извадка.

Въз основа на член 28, параграф 11 от ДРК гаранционната вероятност при формирането на извадка се определя в зависимост от нивото на надеждност, получено в резултат на одитите на системите.

Пълният цикъл на модела за гаранция е илюстриран в схемата, представена в раздел IV от настоящите насоки.

Използва се една и съща гаранционна вероятност, ако няколко програми, част от обща система, се групират за формиране на извадка. Възможно е да се използва проект на извадката с приложено райониране с цел да се подобри точността или да се позволи по-малък обем на извадката. При все това обикновено е възможно да се достигне до заключения от одита за цялата група от програми, а не за индивидуалните програми, освен ако районирането е планирано и приложено с цел да се получат достатъчно доказателства, които позволяват да се правят заключения и поотделно по район.

Очаква се в стратегията за одита ОО да опише своя подход към прилагането на райониране, който ще се прилага съгласно член 28, параграф 10 от ДРК, което обхваща подсъвкупности със сходни характеристики, като например операции, съставени от финансовите средства от дадена програма за финансови инструменти, единици с висока стойност или фондове (за програми, финансирани от няколко фонда).

Изискванията за пропорционален контрол на програмите са определени в член 148, параграф 1 от РОР. Що се отнася до практическото прилагане на тази разпоредба, в член 28, параграф 8 от ДРК се установява, че ОО може да изключи от съвкупността, от която се формира извадка, операциите, по отношение на които се прилагат условията за пропорционален контрол, предвидени в член 148, параграф 1 от РОР. Ако съответната операция вече е била избрана в извадката, ОО я заменя чрез подходящ случаен подбор. Най-лесният начин за такава замяна е да се изберат същият брой допълнителни единици като изключените от извадката, като се използва съвсем същата методология за формиране на извадка (или чрез случаен подбор, или чрез вероятност, пропорционална на подбора на разходите). Когато се подбират нови единици за

²¹ COCOF_08-0021-03, понастоящем е в процес на преглед.

извадка, от съвкупността следва да се изключат единиците, които вече са включени в извадката, и тези, които са обхванати от посочения член. Екстраполацията може да бъде извършена както обикновено, като не се забравя да се коригират общите разходи за съвкупността с разходите за единиците по този член.

В член 28, параграф 14 от ДРК се установява определението за общия процент на грешките, „[...] който е сборът от прогнозираните стохастични грешки и в съответните случаи системните грешки и некоригираните необичайни грешки, разделен на обема на съвкупността“.

Системна грешка е системна нередност, както е определена в член 2, параграф 38 от РОР. Необичайна грешка е грешка с изключителен характер, за която може да се докаже, че не е представителна за съвкупността. Стохастична грешка²² е грешка, която не е нито системна, нито необичайна.

Въведената процедура за класифициране на грешките следва да включва следните елементи във връзка с всеки одит на операции: i) следва да се изготви доклад или заключение и да се приложи към досието от одита, което съдържа документация за планирането и други документи, подкрепящи констатациите; ii) докладът или заключението следва да съдържа пълно описание на констатациите, като се обхващат всички елементи (условия или реална ситуация, критерии или стандарт, ефект и най-вече причина за грешките), както и класифициране на всяка грешка.

Процентът на грешките, получен при одитите на операциите, следва да се посочи в ГКД, без да се нанасят корекции. При все това ОО също така ще изчисли остатъчния процент на грешките и ще проучи всички предприети корективни мерки във връзка с установени нередности, когато изготвя одитното становище (вж. *Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion (Насоки на Комисията относно ГКД и одитното становище)*, EGESIF 15_0002/2015, раздели II.5 и II.9).

Подходът, който ОО ще използва по отношение на нестатистическите извадки, трябва да отговаря на изискванията на член 127, параграф 1 от РОР. Както следва от член 28, параграф 3 от ДРК, случайната извадка, формирана от ОО за неговия одит на операциите, трябва да му позволява да екстраполира резултатите за съвкупността, от която е формирана извадката, включително ако се използва нестатистически извадков метод. ОО определя размера на необходимата извадка въз основа на професионална преценка и като взема предвид гарантираното от одитите на системите равнище на сигурност. Според Комисията посоченото в член 127, параграф 1 от РОР изискване за 5 % от операциите и 10 % от разходите отговаря на „най-благоприятния сценарий“ с висока или средна гаранция от системата (т.е. категория 1 или 2, тъй като законодателят е определил тези изисквания като минимални). В съответствие с приложение 3 към ISA 530 колкото по-висока е оценката на одитора за риска от съществена неточност, толкова по-голям трябва да е обемът на извадката. В това

²² С тази концепция се допуска вероятността, че стохастичните грешки, които са открити в одитираната извадка, са налични и в неодитираната съвкупност.

отношение Комисията припомня по-долу своето изявление във връзка с член 127 от РОР относно нестатистическите извадки²³:

„Комисията отбелязва, че във връзка с въпроса за нестатистическите извадки член 127, параграф 1 предвижда, че такава извадка трябва да обхваща минимум 5 % от операциите, за които пред Комисията са декларирани разходи по време на счетоводната година, и 10 % от разходите, които са декларирани пред Комисията по време на счетоводната година. Тя също така посочва, че в насоките, издадени от Комисията относно методите за съставяне на извадки от одитните органи за програмния период 2007—2013 г., е предвидено, че размерът на извадката в случая на нестатистически извадки по принцип трябва да бъде не по-малък от 10 % от всички операции. Комисията счита, че възможността за намаляване на размера на извадката от операции до 5 % е съпроводена с риск, че извадката няма да бъде достатъчно представителна и следователно ще има за последица отслабването на одитната гаранция.“

3.4 Одити на отчетите

Настоящият раздел включва следната информация:

Описание на одитния подход за одитиране на отчетите.

ОО следва да представи кратко описание на своя одитен подход, който използва за одит на отчетите с цел изготвяне на одитно становище за всяка счетоводна година.

В настоящия раздел ОО следва да обясни как планира да получи увереност относно пълнотата, точността и достоверността на отчетите въз основа на:

- своите одити на системи (и по-специално одитите, на които е подложен СО, както е определено в член 29, параграф 4 от ДРК);
- своите одити на операции²⁴;
- окончателни одитни доклади, които се изпращат от Комисията и от Сметната палата;
- своята оценка на декларацията за управлението и годишното обобщение;
- естеството и степента на проверката, извършена по отношение на отчетите, представени от СО на ОО.

По отношение на последната точка ОО следва да опише как възнамерява да извърши своите окончателни допълнителни проверки относно проектите на заверени отчети преди нормативния краен срок 15 февруари, както е определено в *Насоките относно*

²³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:375:0002:0004:BG:PDF>

²⁴ Одитите на операции ще позволят да се провери точността на сумите и пълнотата на съответните разходи, включени в исканията за плащане (и впоследствие в отчетите, ако бъде установено, че са напълно законни и редовни). Освен това тези одити позволяват равнение на одитната следа от счетоводната система на СО до равнището на бенефициера/операцията чрез съответните МЗ, което вече се прави в настоящите одити.

одитите на отчети (EGESIF_15_0016). По-специално ОО следва да опише планираната работа във връзка с равнението на СО в допълнение 8 към отчетите, включително оценката на ОО относно адекватността на обясненията на СО за корекциите, посочени в това допълнение, и тяхната съгласуваност с информацията в ГКД и годишното обобщение във връзка с извършените финансови корекции, отразени в отчетите, като последващо действие във връзка с резултатите от одитите на системите и одита на операциите, както и проверките на управлението, извършени преди представянето на отчетите.

3.5 Проверка на декларацията за управлението

Настоящият раздел включва следната информация:

Позоваване на вътрешните процедури за определяне на работата, свързана с проверката на твърденията, съдържащи се в декларацията за управлението, за целите на одитното становище.

Тъй като ОО трябва да представя ежегодно оценка дали извършената одитна дейност поставя под съмнение твърденията в декларацията за управлението, той следва да въведе процедура, за да гарантира, че получава декларацията за управлението своевременно и че в декларацията за управлението се вземат под внимание заключенията от всички одити и проверки, извършени от или под надзора на ОО.

4. Планирана одитна дейност

Настоящият раздел включва следната информация:

- *Описание и обосноваване на одитните приоритети и специфичните цели във връзка с текущата счетоводна година и двете следващи счетоводни години, заедно с обяснение на връзката на резултатите от оценката на риска с планираната одитна работа.*
- *Ориентиран график на одитните ангажименти във връзка с текущата счетоводна година и двете следващи счетоводни години за одити на системи (включващи и одити, насочени към конкретни тематични области), както следва:*

Органи/структури или конкретни тематични области, които трябва да бъдат одитирани	Номер по ССИ	Наименование на ОП	Структура, отговорна за осъществяване на одитите	Резултат от оценката на риска	20xx Цел и обхват на одита	20xx Цел и обхват на одита	20xx Цел и обхват на одита

Следва да бъде включено описание на критериите, използвани за определяне на одитните приоритети, както и обосновката. Резултатите от оценката на риска следва да представляват основата за приоритизиране на планираната дейност по одит на системи.

Препоръчва се ОО да изготви общ план за целия програмен период, за да обхване цялата СУК, така че да получи достатъчна увереност за нейната ефективност, в допълнение към задължителното подробно „текущо“ планиране, при което се определят приоритетите за текущата счетоводна година и двете следващи счетоводни години. В приложение V са представени примерни графици за работата на ОО за една счетоводна година.

5. Ресурси

Настоящият раздел включва следната информация:

- Органиграма на одитния орган и информация за връзката му с всеки одитен орган, извършващ одити, както е предвидено в член 127, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, когато е целесъобразно.

- Посочване на планираните ресурси, които ще бъдат разпределени във връзка с текущата счетоводна година и двете следващи счетоводни години.

Стратегията за одит следва да указва човешките ресурси в одиторски дни, които са налични (или ще бъдат мобилизирани) за постигане на заложените цели през следващите години²⁵, включително ресурсите на други одитни структури и възложени на външни изпълнители одитни дейности. Препоръчва се да се посочат отделно одиторските дни, налични на равнището на ОО, други одитни структури и възложени на външни изпълнители дейности. Следва да бъде включено посочване на наличните одиторски дни по вид на одита (одит на системи, одит на отчети и одит на операции).

От съществено значение е да се осигурят адекватни ресурси от самото начало на програмния период. Използването на техническа помощ може да бъде проучено като възможност за покриване на нуждите. Препоръчва се да се извърши дългосрочно планиране, така че да се планират адекватно бъдещите изисквания за набиране на кадри, обучение и постоянно професионално развитие. Следва да се идентифицира и планира използването на необходимите специализирани умения, т.е. когато се предвижда възлагане на външни изпълнители.

Ако ОО и одитните структури са същите като за програмния период 2007—2013 г., е важно да се планират адекватни ресурси и по отношение на текущия период. Поради това ОО следва да потвърди, че посочените ресурси са налични в допълнение към ресурсите, разпределени за оставащата одитна дейност за текущия програмен период, като се има предвид, че работното натоварване при приключването на програмите за периода 2007—2013 г. ще засегне най-вече последните две години от първата стратегия за периода 2014—2020 г., т.е. 2015 и 2016 г.

Що се отнася до одитните ресурси, насоки се предоставят в европейските насоки за прилагане № 11 на ИНТОСАЙ и стандартите на Института на вътрешните одитори (IIA).

²⁵ За предпочитане е това посочване да се основава на анализ на работното натоварване, като се отчита припокриването на двата програмни периода (2007—2013 г. и 2014—2020 г.).

III. ПРИМЕРЕН ОБРАЗЕЦ НА ТАБЛИЦА ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА (ДА СЕ АДАПТИРА ОТ ОО)

Програма ССИ	Орган	Фактори за присъщ риск ²⁶							Обща оценка на присъщия риск (максимум: 100 %)	Фактори за контролен риск ²⁷				Обща оценка на контролния риск (максимум: 100 %) ²⁸	Обща оценка на риска (присъщ * контролен риск)	
		Бюджетна сума	Сложност на организационната структура ²⁹	Сложност на правилата и процедурите	Разнообразие от сложни операции ³⁰	Рискови бенефициери ³¹	Недостатъчен персонал и/или липса на умения в ключови области ³²	...		Степен на промяна от 2007—2013 г. ³³	Качество на вътрешните проверки (ключови изисквания от Насоките относно оценката на СУК в държавите членки) ³⁴					
											напр. М.1			М.8
2014xy	УО															
	МЗ 1															

²⁶ Рискът за всеки рисков фактор се оценява посредством скала, която гарантира, че максималната обща оценка на присъщия риск е 100 %. При четири рискови фактора скалата може да бъде: висок: 25 %; среден: 12,5 %; нисък: 6,25 %. При повече рискови фактори тази скала ще трябва да се измени по съответния начин. Някои от факторите може да не са приложими за даден орган; в такъв случай скалата трябва да се пригоди, за да гарантира, че общата оценка на присъщия риск за този орган може да достигне 100 %.

²⁷ Рискът за всеки рисков фактор се оценява посредством скала, която гарантира, че максималната обща оценка на контролния риск е 100 %. При два рискови фактора скалата може да бъде: висок: 50 %; среден: 25 %, нисък: 12,5 %. При повече рискови фактори тази скала ще трябва да се измени по съответния начин.

²⁸ Общата оценка на контролния риск се получава, като се съберат оценките за всеки от факторите за контролен риск. В дадените по-долу примери максималната оценка за „степен на промяна от 2007—2013 г.“ е 50 %, а максималната оценка за „качество на вътрешните проверки (...)“ също е 50 %, което прави максимална обща оценка от 100 %. Разбира се, това трябва да се адаптира към броя на факторите за контролен риск, които ОО решава да отчете в оценката на риска.

²⁹ Сложността може да се дължи на броя на засегнатите участници/МЗ и/или техните отношения помежду им (например малък УО, отговорен за надзора на няколко МЗ, или нов УО, отговорен за надзора на опитни МЗ, които имат действителните правомощия за управлението на програмата).

³⁰ Сложността на операциите може да е свързана с финансови инструменти, възлагане на обществени поръчки, държавна помощ, както и други области, в които се наблюдава висока степен на преценка и прогнозиране. Конкретната ситуация, приложима към всяка програма, трябва да се обясни подробно на отделен лист с препратка към таблицата за оценка на риска.

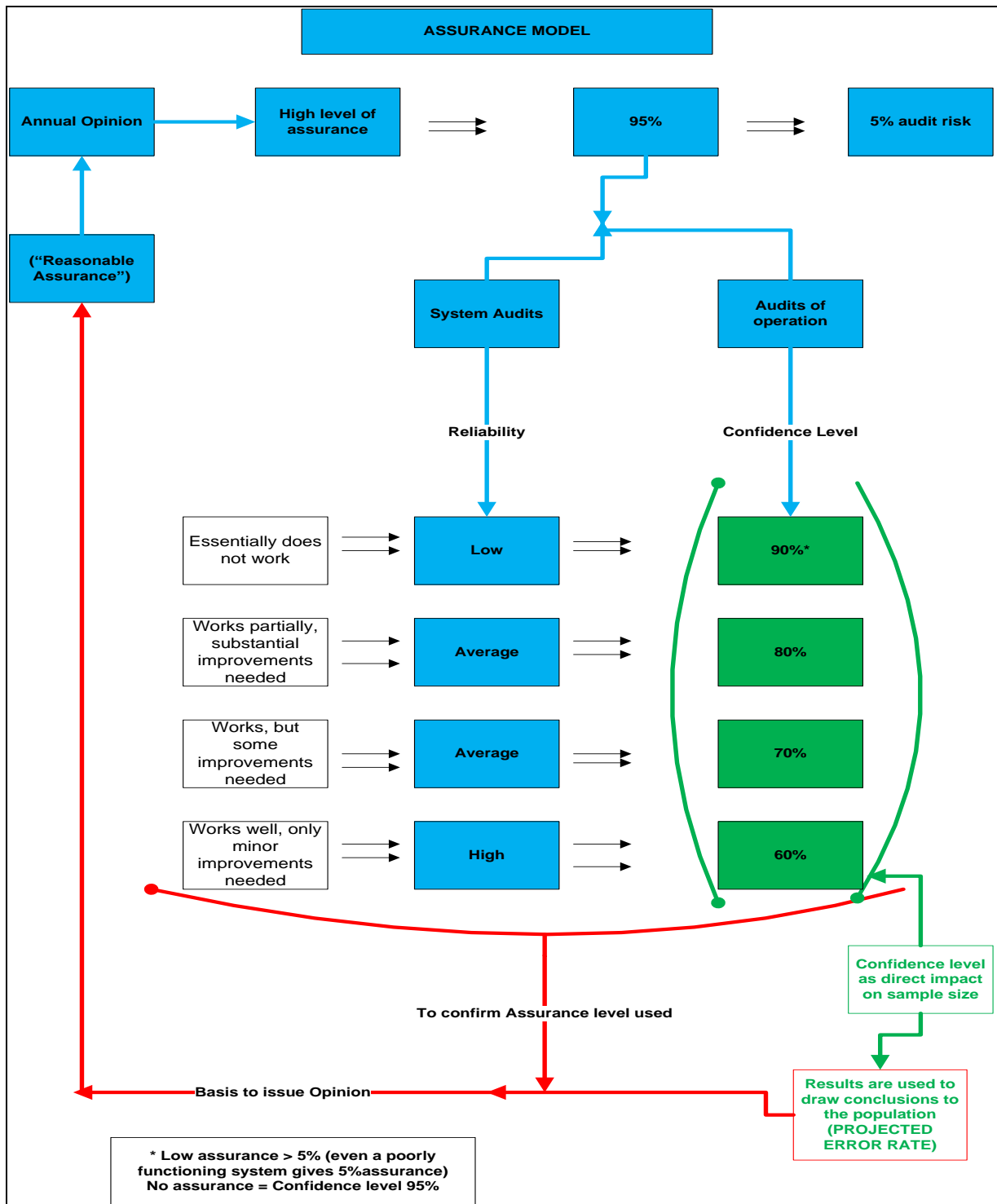
³¹ Бенефициери без опит по отношение на правилата на фондовете и/или бенефициери с висок процент на грешките при предишни одити.

³² Конкретната ситуация относно човешките ресурси, разпределени за органа на програмата, трябва да се обясни подробно на отделен лист с препратка към таблицата за оценка на риска.

³³ Например: без промяна = 12,5 %; някои промени = 25 %, съществени промени или изцяло нова система = 50 %

³⁴ Оценката се основава на резултатите от одити от периода 2007—2013 г. или на процеса за оценка на съответствието с критериите за определяне. Например: категория 1: 5 %; категория 2: 20 %; категория 3: 35 %; категория 4: 50 %.

IV. МОДЕЛ ЗА ГАРАНЦИЯ

V. ПРИМЕРНИ ГРАФИЦИ ЗА ОДИТНАТА ДЕЙНОСТ

